

Sygn. akt I NWW 248/22

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z wniosku oskarżyciela prywatnego P. N.
o wyłączenie asesora sądowego M. B. od rozpoznania wniosku
o wyłączenie sędziów od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem
Rejonowym Warszawa-Praga w Warszawie pod sygn. IV K 278/22,
na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 1 lutego 2023 r.,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 14 listopada 2022 r. oskarżyciel prywatny P. N. zwrócił się o wyłączenie na podstawie art. 26 § 2 u.SN od orzekania w sprawie IV K 278/22, toczącej się przed Sądem Rejonowym Warszawa-Praga w Warszawie asesora sądowego M. B. Wnioskodawca podniósł, że: asesor został powołany na urząd z udziałem „Krajowej Rady Sądownictwa, która została uznana za niekonstytucyjną”; skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego „w uchwale z dnia 2 czerwca 2022 r. stwierdził, że neo-KRS jest sprzeczna z Konstytucją, można podważać status neo-sędziów” oraz „potwierdził to, co już wiadomo z wyroków TSUE i ETPCZ oraz z wyroków polskich NSA i innych orzeczeń SN, w tym z historycznej uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego ze stycznia 2020 r.”

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że zgodnie z uzasadnieniem wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielkiej Izby) z 19 listopada 2019 r. (nr C-585/18, C-624/18, C-625/18) oraz uchwałą pełnego składu Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA 1-4110-1/20) stan ten stworzył podstawy

do wątpliwości co do wpływu sił politycznych na powołanie sędziego. W konsekwencji skutkuje on naruszeniem gwarancji bezstronności i niezależności wyłonionego z udziałem takiego sędziego sądu.

Postanowieniem z 15 listopada 2022 r. Sąd Rejonowy Warszawa-Praga w Warszawie na podstawie art. 26 § 2 i 4 u.SN przekazał wniosek o wyłączenie asesora sądowego M.B. od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego w sprawie IV K 278/22 oraz skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wydanego przez niego prawomocnego postanowienia przekazał do rozpoznania Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziego skierowany do rozpoznania Sądu Najwyższego na podstawie art. 26 § 2 u.SN jako obejmujący ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, podlega załatwieniu w sposób określony w art. 26 § 3 u.SN poprzez pozostawienie go bez rozpoznania.

Zarzuty formułowane na podstawie art. 26 § 2 u.SN nie mogą dotyczyć oceny tego, czy osoba objęta wnioskiem jest sędzią, a więc polegać na rozstrzygnięciu w przedmiocie przysługiwania tej osobie statusu sędziowskiego. Zarzuty stawiane we wniosku o wyłączenie sędziego nie mogą również podważać przyznania sędziemu umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, a więc sędziowskiego *votum*. Każdorazowe kwestionowanie tego *votum*, czy to w całości czy nawet w części, dotyczy bowiem samej istoty powołania sędziego, a więc przyznania mu określonego prawem mandatu do wykonywania zadań z zakresu władzy sądowniczej. Nawet więc jeżeli zarzut formułowany we wniosku o wyłączenie sędziego nawiązuje do niezbędnych cech każdego sądu i sędziego, jakimi są bezsprzecznie niezależność i niezawisłość, jednak w istocie kwestionuje sam fakt powołania danej osoby na urząd sędziego i powierzenia jej funkcji sądenia, wówczas wykracza poza granicę wniosku, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN. Wniosek taki, zgodnie z art. 26 § 3 u.SN, pozostawia się

wówczas bez rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 września 2022 r., I NWW 32/22).

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w, mającej moc zasady prawnej, uchwale składu siedmiu sędziów z 8 stycznia 2020 r., „badanie ważności lub skuteczności aktu ustrojowego Prezydenta RP powołania sędziego oraz wynikającego z niego stosunku ustrojowego łączącego sędziego z Rzeczpospolitą Polską przez Prezydenta RP – odrębnego od stosunku służbowego – nie jest dopuszczalne w jakimkolwiek postępowaniu przed sądem lub innym organem państwowym (...). Nie jest w szczególności dopuszczalne ustalenie istnienia albo nieistnienia tego stosunku na drodze sądowej (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2009 r., I CSK 16/09)” (uchwała Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, pkt 32). Nie budzi to również wątpliwości Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. wyrok TSUE z 22 marca 2022 r., C-508/19, M.F. przeciwko J.M., pkt 81; zobacz także wyrok TSUE z 19 listopada 2019 r., C-585/18, C-624/18, C-625/18, A.K. i inni przeciwko Sądowi Najwyższemu, pkt 145). Tym samym, w świetle art. 7 Konstytucji RP, biorąc pod uwagę art. 179 w zw. z art. 144 ust. 3 pkt 17, w zw. z art. 2 Konstytucji RP, które to regulacje ustrojowe znajdują swój wyraz również w art. 29 § 3 u.SN, wniosek należało pozostawić bez rozpoznania wobec braku drogi sądowej w tym zakresie.

Na marginesie Sąd Najwyższy wskazuje, że wnioskodawca wyraźnie sprecyzował swój wniosek jako wniosek o wyłączenie sędziego od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziów od orzekania w sprawie i podał podstawę prawną, tj. art. 26 § 2 u.SN, o czym Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.